

Oponentský posudek na bakalářskou práci: "Luk u Mongolů, jeho historie a reflexe ve folklóru"

Lukáš Adam 2010

Bakalářská práce Lukáše Adama se zabývá historickým vývojem mongolského luku a jeho zobrazením ve folklórní tradici. Diplomant je zároveň studentem matematicko-fyzikální fakulty, což vysvětluje skutečnost, že jej v průběhu práce zaujaly technické aspekty luku a příbuzných zbraní, a technické detaily jejich vývoje. Výsledná práce proto není pouze filologická, ale částečně technicko-etnografická.

Úvodní kapitola otevírá autor uvedením mongolské legendy o lukostřelci Erhii mergenovi, kterou doplňuje postřehem o souvislosti detailu legendy s konkrétní funkcí mongolského luku. Tento postup předjímá kompoziční charakter hlavní části práce, kdy autor propojuje historické údaje a legendy s technickými specifiky luku a šípu.

Druhá kapitola, nazvaná "Historie", přináší přehled vývoje luku. Začíná popisem jeho historických předchůdců a zbraní, jež se z luku dále vyvinuly. Poté se zabývá detailně historickým vývojem luku samotného, od archeologických nálezů z doby paleolitu přes starověk ke středověku, kdy se do Evropy rozšířil tzv. reflexní luk kočovnického původu. V části 2.3 se autor zabývá novějším vývojem luku na jednotlivých kontinentech a v části 2.4 rozebírá konkrétní případ luku a šípu u Mongolů v kontextu zmínek v historických pramenech a folklóru. Zde si podrobně všímá rituálního využití luku a šípu a jejich místa v mongolské duchovní kultuře obecně.

Třetí kapitola se zabývá existujícími typy luků a jejich zvláštnostmi se zvláštním zaměřením na luky asijské, především kočovnické a čínské. Kapitola přináší zajímavé detaily o tom, jak jednotlivé součásti a osobitosti luků souvisely s prostředím, v němž byly používány.

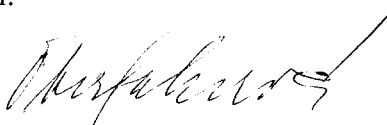
Ve čtvrté kapitole se autor věnuje technické stavbě mongolského luku a šípu s uvedením mongolských názvů jednotlivých součástí a detailů. Podrobně rozebírá mongolskou terminologii v jejím jazykovém a kulturním kontextu a všímá si způsobu tvoření názvů pomocí přenesení a metafor.

Čtvrtá kapitola se zabývá výrobními postupy luků a šípů, kromě technického popisu však přináší řadu poznatků o kulturním kontextu užívání a výroby těchto zbraní, o závažnosti a sakrální povaze povolání výrobce luků.

V závěru autor shrnuje přínos své práce pro mongolistiku i své osobní bádání.

Práce je psána populárním a čtivým stylem a obsahuje mnoho zajímavých detailů a obrázků často z oblastí, které jsou mimo běžný rozsah mongolického bádání. Vytknout jí však lze její velmi technický a shrnující charakter na úkor hlubšího zamýšlení.

V Praze dne 10.2.2010

PhDr. Alena Oberfalzerová, Ph.D
oponent